

Kontinuitet och förändring: Betänkande av public service-utredningen; Ku2008/1375/MF1

Dnr 801 2119-08/112

2008-09-29

Kulturdepartementet
Enheten för medier, film
och idrott
103 33 Stockholm

Kronofogdemyndigheten (KFM) lämnar härmed sitt yttrande över rubricerade betänkande.

Sammanfattning

Kronofogdemyndigheten anser att betänkandet i den del som avser debitering, uppbörd och indrivning av obetalda avgifter bör kompletteras eller bli föremål för en särskild utredning.

RIKAB bör ges lagstadgad möjlighet/skyldighet att automatiskt avregistrera avlidna medborgare från att betala avgift.

Frågan om den föreslagna public service-avgiften ska hanteras som ett allmänt eller ett enskilt mål måste utredas vidare.

Allmänt

Hos Kronofogdemyndigheten har under den senaste 10-årsperioden i genomsnitt varje år restförts ca 340 000 obetalda TV-avgifter. Den 1 januari 2008 fanns hos Kronofogdemyndigheten ca 1,2 miljarder kr i obetalda avgifter (TV-licens, tilläggsavgift, påminnelseavgift och grundavgift) restförda för verkställighet. Vid samma tidpunkt hade mer än 22 % av alla gäldenärer hos Kronofogden en eller flera restförda TV-avgifter. Av de gäldenärer som hade restförda avgifter hade över 15 % inga andra restförda skulder.

Enligt en tidigare studie avseende debitering och restföring av TV-avgifter som Kronofogdemyndigheten genomförde 2004, betalades via myndighetens verkställighet in ca 25 % av de restförda avgifterna samma år som de restfördes, och ytterligare ca 25 % av dessa avgifter under de efterföljande 4 åren innan avgiften preskriberades. Ca 50 % blev således obetalda.

Av erfarenhet och undersökningar vet Kronofogdemyndigheten att om medborgare får betalningssvårigheter så prioriterar man i första hand bort att betala skulder som inte innebär omedelbara konsekvenser. Ett exempel på skulder som medför detta är hyra, el, telefon, kontokortsskulder och avgifter för kabel-TV. Utebliven betalning av TV-avgift (public serviceavgift) däremot innebär inte att tillgången till public serviceprogram upphör. Utebliven betalning av TV-avgiften är för många medborgare ingångsskulden till restföring hos Kronofogdemyndigheten och i vissa fall början till att bli överskuldssatt med allt vad det innebär.

Av ovanstående framgår att viktigt såväl för public serviceföretagen som för medborgaren att det finns ett effektivt, resurssnålt uppbördssystem som också underlättar för medborgare och företag att göra rätt för sig.

Debitering, uppbörd och indrivning

Kronofogdemyndigheten anser inte att utredningen tillräckligt belyst och övervägt alla alternativ och inte heller studerat hur man hanterar uppbörd av motsvarande avgifter i andra länder. Myndigheten anser sig inte ha behörighet att föreslå andra myndigheter eller institutioner att ansvara för uppbörden av public serviceavgiften. Historiskt kan dock påminnas om att Televerket har svarat för uppbörden i anslutning till telefonräkning. Utebliven betalning av räkningen (inkl. TV-

avgiften) innebar att telefonen stängdes av. Just denna möjlighet finns inte längre kvar, men andra varianter av denna modell skulle kunna övervägas. Som exempel från andra länder kan nämnas att i Grekland anlitas el-leverantören även för uppbörd av public serviceavgiften.

Kronofogdemyndigheten vill i detta sammanhang påpeka att myndigheten har ett gott samarbete med RIKAB såvitt avser att förebygga att medborgare inte betalar sina avgifter. Detta samarbete torde inte, i vart fall inte på kort sikt, innebära att volymerna av obetalda avgifter drastiskt minskar.

Avregistrering av dödsbon

Kronofogdemyndigheten vill lyfta fram problemet att avlidna personer/dödsbon påförs TV-avgifter. Eftersom RIKAB har tillgång till folkbokföringsuppgifter borde ett lagstadgat stöd finnas att automatiskt avregistrera avlidna personer från skyldigheten att betala TV-avgift eller motsvarande. Restföring av avlidnas avgifter vållar såväl Kronofogdemyndigheten som eventuella efterlevande mycket besvär. I vissa fall finns inte ens några efterlevande.

Allmänt eller enskilt mål?

En fråga som kräver ytterligare utredning är huruvida den framtida public serviceavgiften ska drivas in som ett allmänt mål eller som ett enskilt mål. Den föreslagna finansieringsmodellen där avgifterna går direkt till RIKAB kan tolkas som om att avgifterna ska drivas in som enskilda mål. Det skulle innebära ett antal förändringar vad gäller obligatorisk restföring, ansvar för uppkomna avgifter hos KFM och preskription.

Nämnas kan att det under 2007 preskriberades grundavgifter avseende TV-avgifter till ett belopp om cirka 55 miljoner. För de fall det kan konstateras att den framtida avgiften ska hanteras som ett enskilt mål ska dessa hanteras som ett betalningsföreläggande. Ansökningsavgiften för betalningsföreläggande är 300 kronor. Sökanden ansvar gentemot KFM för ansökningsavgiften.

För KFM kommer kostnadsökningen uppgå till cirka 60 miljoner kronor. Beräkningarna baseras på att antalet obetalda avgifter är lika hög som idag, d v s 340 000 per år. Antalet ansökningar kan komma att bli färre i fall RIKAB väljer att slå ihop flera obetalda avgifter i en och samma ansökan. I kostnadsberäkningen har vi antagit att antalet ansökningar om betalningsföreläggande uppgår till cirka 200 000 stycken per år. Enligt Kronofogdemyndighetens årsredovisning uppgår hanteringskostnaden till 303 kronor per ärende i den summariska processen.

Vidare bör även frågan om RIKAB kan överlåta inkassoförfarandet till annan part utredas.

För de fall obetalda avgifter ska hanteras som enskilt mål medför detta att preskriptionsreglerna ändras och därmed ökar även risken att fler gäldenärer blir s.k. evighetsgäldenärer.

Beslut i detta ärende har meddelats av undertecknad rikskronofogde. I den slutliga handläggningen har Mats Å Eriksson, föredragande, deltagit.

Eva Liedström Adler

Mats Å Eriksson